

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hozva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, december 21.

Bizalom.

Biharmegye képviselőtestülete bizalmat szavazott a kormánynak.

Kár lesz azonban ezt a nyilatkozatot úgy elkönyvelni, mintha Biharvármegye szavazott volna bizalmat a törvénysértőknek. Nem! Ez a megye ma is a Beöthy Odön vármegyéje, nem Tisza adminisztrátoré!

A képviselőtestület azonban bizalmat szavazott.

Kikből áll ez a képviselőtestület? Egy részt előkelő urakból, a kiket a derék falusi nép megajándékozott bizalmával, hogy képviselje a megyeházán az ő egyszerű, magyar gondolkodását. Egy csomó megválasztott jegyzőből, tisztviselőből és nagy vagyonu virilisekből, akiket minden kormány leltárban ad és vesz át.

Ez nem lehet Beöthy Odön vármegyéje.

A vármegye igazi politikai akaratát tessék akkor keresni, mikor politikai kérdést vetnek eléje. A képviselőválasztásoknál a törvényhatósági bizottsági választásoknál tetszett volna felvetni a kérdést: kinek kell a Tisza-féle erőszak? Majd más lett volna a felelet?

Biharmegye 12 képviselője közül 9

ellenzéki. S ha a szavazók arányát vesszük, még az egynegyedrész bizalom sem kerül ki.

Tessék politikai kérdést vinni a választók elé, ha azok politikai gondolkodását akarják megtudni. Itt van a nagyváradai választás. Kidobták a jelszót: pártkérdéssé tessük a törvényhatóság bizalmát! A szabadelvűpárt izléstelenül törölte a város egyik legkiválóbb férfiát, mert szabadon gondolkozik s nem ismeri el törvénynek Tisza és Perczel önkényét. S a következés? A szabadelvűpárt végleg letörök Ujvároson, tért veszt Olasziban s a legmamelukabb kerületben az ellenzéki népgyűlés vezére sokkal több szavazatot kap, mint a szabadelvű párt elnöke.

Ez a politikai felelet a politikai kérdésre.

A vármegye — hogy is mondjuk csak? — óvatosabban cselekedett. Először választatott s csak azután tette fel a politikai kérdést. Az állandó választmány még ráduplizott: Perczel Dezsőnek is bizalmat szavazott. Ehhez már csak az hiányzott, hogy a megyegyűlés még az erős kéz ujaival, a darabantoknak is bizalmat szavazzon.

Aztán ez a szavazás nem is olyan szomorú, ha a jelenvoltakon kívül a távolléókre is gondolunk.

Hatszáz megyebizottsági tag közül a

fele sem gyűlt be; sokkal kevesebb, mint a mennyi egy-egy irnok választás iránt érdeklődik. Ne azt vegyük, hogy 267 jelenlévő közül csak 35 ragaszkodott a törvényes alaphoz, hanem azt, hogy 600 közül csak 232-nek volt kedve nyitlan a kormány mellé állani. Ezek is legnagyobb részt hivatalból melléje állanak minden kormánynak.

A bizalmi nyilatkozat megvan. De a bizalmat sehol sem látjuk.

A sokat szenvedett III. Frigyes császár utolsó hónapjai jutnak eszembe. Minél jobban elhatalmasodott a császár gyilkos gégerákja, annál buzgóbban irták az orvosok a bullettinekből: ő Felsője a császár állapota örvendetesen javul, a gyógyulás biztos tüneteit mutatja. Szegény császár a javulás biztos tüneteinek közt lehelte ki lelkét.

Igy javítják a bizalmi nyilatkozatok is Tisza helyzetét.

Minél haragosabban zug a közvélemény az alkotmányosértés és a képviselőháznak rendőri laktanyává való átalakítása miatt, annál több bizalom gyártódik. Főúlról és alulról. Hivatalosan és felhivatalosan. Előbb csak Tiszában biztak. Aztán a szabadelvű pártban. Most már Perczelben is biznak. Következik Farkas János főterembiztos és a darabantok. Hova jutunk?

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kedves hozomány.

Irta. Ember György.
 (Vége.)

Ezzel mindakét kezét telerakta a kis bölcsös árvának. A ló meg odalépkedett s megszagolta, micsoda-kicsoda lehet az, aki az ő kedves porciójától megfosztotta.

A gyermek sirni kezdett. Kalanda Laczi intett a lónak, mely követte urát hűségesen a csárda felé.

A leány tűnődve, hosszasan nézte a szép uri embert, aki vissza-vissza tekintett és mosolyogva pattintott ujjaiával a kis gyermek felé.

— Ne sirj, kis babal! Majd megszokod a lovat, ha huszárnak besoroznak.

Janka pedig egészen meglepetve suttopta magában:

— Soha sem hittem volna, hogy ilyen jó szive van!

Kerekes Miska még egy üveg bort kért, mikor látta, hogy Kalanda László, a nagy ur is, betér a csárdába. Nagyon nyájas képet vágott a jövevénynek. Az asztal mellett mindjárt a leg-

jobb helyet mutatta neki. Mézes-mázos szavakkal dicsérte paripáját, lovaglását; hogy még jobban a szívéhez férközhessék a gazdag fiunak, elbeszélte, mennyire bámulják, emlegetik a lányos házaknál.

— Bizony, tekintetes urfi, — tessék elhinni, nincs lányos ház a környéken, ahonnan kosárral bocsátanak el.

— Még Túri Magdáéktól sem, ugye bár, kérdé mosolyogva Laczi és erősen nézett a Miska szemébe.

— No, hát próbál az ember, tekintetes urfi, jegyezte meg tompán, fagyosan. Alattomban gyilkos tekintetű vetett Lászlóra és sötét gondolatok villantak meg agyában. Gonosz terveket forralt ellene, hogy bosszuját valahogy, valamikor kitölthesse a büszke ifjun.

Jó arcot vágott. Mintha nagy szerencse érte volna, verte pálcájával az asztalt és bort parancsolt. De László sem hagyta magát és kikérte magának, hogy most ő lesz a gazda.

A csárdás nagyon megemberelte a ritka vendéget. A saját borát tette fel az asztalra. Izlett is. Jó kedvök lett. Kerekes Miska vigyázott magára. De László erősebben nézett az üveg fenekére. Már szinte szívének titkai is nyilvánozni kezdtek.

— Ej, jobb lenne biz ez a bor, ha hidegebb lenne. Miska öcsém, huzassunk egy veder vizet és dugjuk azokba e palaczkokat.

Erre Miska szolgálatkészen ugrott fel. Kiment, hogy a csárdással beszéljen.

Már az alkony vége felé volt. Alig látszott a látóhatáron egy-egy mozgó, vagy ingatlan alak. Elmosódtak a vizsgáló szemek előtt és sötétlő ködbe látszottak enyészni. Már csak egy-pár éji lepke és denevér szállingózott, nesztelenül csapkodva szárnyait.

Janka — valami titkos ösztön sugallatának engedve — nem ment haza. Mindig a csárdát kísérte figyelemmel. A kis pályás testvér — szerencsére — csendesen volt. A libák pedig összebujva megadták magukat sorsuknak. Csak egyik-másik nyiszterékelt csöndesen a társa felé, hogy: vajjon mi Isten csudája ez? Miért maradtunk mi ilyen későig künn, a réten?

Kerekes Miska kiszólt a csárdásnak. Ez alatt körülnézett. Odament a lóhoz és megsimogatta. A csárdás sietett a kúthoz, hogy egy veder vizet bevigyen. Ez alatt Janka is odasietett.

— Hát te mit csinálsz itt? Janka!

— Megszomjaztam, bácsikám, aztán nagyon

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknél, lélegzőszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánljatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti cézeggel legyen ellátva:

Sirolin

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc)

480.

Jó igyekvéssel oda, a hova III. Frigyes. Az erőszak szépen fog megbukni: az örvendetes bizalom folytonos tünetei közt.

Ne vegyük hát komolyan a megyei bizalmat. Nem a megye szava volt ez, hanem csak egy — hivatalos orvosi bulletin, a halálos beteg felett. *Dr. K. A.*

Bánffy megyéje bizalmat szavaz.

Szolnok-Dobokavármegye közönsége tegnap tartott rendkívüli közgyűlésében báró *Fósika* Sámuel v. b. t. t. indítványára 99 szóval 44 ellenében gróf Tisza István miniszterelnöknek és a kormánynak bizalmat szavazott. Az indítvány mellett Gyárfás Albert ref. lelkes szolált fel, az ellenzék részéről Biró István stb. beszélték.

Uj zempléni főispán.

A hivatalos lap holnapi száma a következő kitüntetést közli:

Ő Felsege a király *Szinyei-Merse* István Sáros megye volt főispánját Zemplén megye főispánjává nevezte ki.

A politikai válság.

Andrássy Gyula gróf a helyzetről.

Bécs, december 21.

Itteni politikai körökben igen nagy feltűnést keltett egy interjú, amelyet gróf *Andrássy* Gyulával folytatott a *Zeit* egy munkatársa. Az interjú az idézett lap mai száma közli. Gróf *Andrássy* Gyula nyilatkozataiból kitűnik, hogy a békés és becsületes kibontakozás egyetlen akadály a Tisza-kormány mostani taktikájában rejlik.

Andrássy Gyula kifejti, hogy a békés kibontakozás igenis lehetséges. Miután az ellenzék egy mérsékelt és törvényes alapon létre-

jövő revíziótól nem idegenkednek, ennek folytán az összegabalyított helyzetből igenis ki lehet vezetni a magyar politikát és meg lehet menteni a magyar parlamentárizmust. Tisza politikájának folytatása azonban végzetessé válhatik az országra.

Az *ex-lex választásra* vonatkozóan megjegyzi, hogy ez *igen súlyos bűn*, amelyet gróf Tisza István követett el és ezt tetézte azzal, hogy a királynak *veszedelmes proposíciókat* tett. Ezekkel a proposíciókkal a királyt cselekedetre akarta bírni, amelyeket a nemzet nagy része törvény és alkotmányellenesnek bélyegez. Azt a végzetes bűnt, amelyekkel a Tisza-kormány magát megterhelte *Andrássy Gyula* nem tudja megbocsátani, de nem is szabad megbocsátania — ugymond — mert ez a legvégzetesebb dolog, amelyet elkövethetett.

Mik lehetnek — folytatja *Andrássy* — az *ex-lex* választás következményei? A kormánynak egyetlen törekvése az, hogy a *lex* Dánielt érvényesíthesse. De mint hogy sem az ellenzéki mozgalmakat, sem az ellenzék meggyőződéseket, még kevésbé magát az ellenzék kiirtani nem lehet, a kormánynak az új Házban még sokkal rosszabb lesz a helyzete, mint amilyen most.

Vajjon a *lex-Danielt* hogyan akarja végrehajtani a Ház megalakulásakor a kormány egy aggastyánnal, a korelnökkel, ha *Perczel* Dezsővel, *Jakabffyval* és *Feilitzsch-el* nem tudta végrehajtani? És vajjon, milyen Ház lesz az, amelynek egyik része mindenáron el akarják ismertetni a *lex-Danielt*, a másik semmi áron nem akarja elismerni azt? Lehet abban a Házban pofozkodás, dulakodás, revolverlövés, de a becsületes és békés munka ki van zárva.

Végül pedig megjegyzi, hogy az *ex-lex* választás nemcsak a parlamentárizmust, a közszabadságot, hanem a *dualizmust*, sőt a *dinasztiát* is a legnagyobb mértékben veszélyezteti. *Andrássy Gyula* azután arra konkludál, hogy

csakis a *személyes motívumok elejtésével* lehet megtalálni a tisztos és becsületes kibontakozás módját.

Perczel utódja.

Perczel Dezső még hivatalban van, — igaz hogy már nem sokáig — de csövestül terem az ellenjelöltje. A kormánypárton tegnap arról tudtak, hogy a hivatalát *Márkus József* főpolgármesterrel töltik be, ma pedig az a kombináció lett erős, hogy gróf *Keglevich* István lesz a képviselőház elnöke. Tegnap a szabadelvű-párton látták, amint Tisza hosszabb ideig tárgyalt vele s ebből rögtön kész volt a hír. Gróf *Keglevich*nek különben minden kvalifikációja meg volna ahhoz, hogy Tisza alatt képviselőházi elnök legyen, mert nála önfeláldozóbb szolgálatrakész közeget csakugyan nem találhatna a kormány.

A darabantok védelmére.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A folyó évi december hó 13-án a képviselőházban lefolyt sajnálatos események ráterelték a közönség figyelmét a képviselőházi teremszolgákra, vagy amint őket elnevezték: a *darabantok*-okra, illetőleg parlamenti csendőrségre.

És talán nem is egészen indokolatlanul, mert ők voltak áldozatai egy fékevesztett brutális támadásnak.

A napilapokban megjelent sok valótlan hírrel szemben az e teremszolgákra vonatkozó valódi tényállást a következőkben ismertetjük:

Mivelhogy a képviselőházi teremszolgák száma elégtelennek bizonyult, a képviselőház elnöke diskreczionális jogánál fogva még 40 ily szolgálót felfogadását rendelte el. E teremszolgákat tisztán és kizárólag a rend fenntartására fogadták fel és hogy hivatásuknak semmiféle agresszív jellege nem volt, azt a legfeltűnőbbben a december 13-iki botrány közben tanúsított személyes maguktartása bizonyította be.

A szóban forgó állásokra az 1873. évi II. t.-cz. értelmében első sorban a kiszolgált altiszteknek van igényük.

Teremszolgákká ezért olyan önként jelentkező kiszolgált honvéd- és csendőrtiszteket neveztek ki, kik már megszerezték volt a pol-

édesen alszik a kis testvérem. Sajnálom felköltetni.

- No, nesze, igyál!
- Töltenék a korsómba is.
- Tessék!
- Itt mulatnak még?

— De itt ám. Hehe! Melyik a babád? Te! Azért maradtál itt, ugy-e?

- Hallja kelmed!
- De már ugy van, kis bazsarózsám!
- Csak ezt ne higye felőlem.
- No, tudod, az a szép Laczi nem is csunya gyerek.

— Hova gondol? Hát a becsületedem?
— Te, te! Hisz igaz, kényes vagy a szépségedre, meg a szegénységedre. Náladnál módosabb neked talán nem is kellene. Tán a szegényekkel inkább szóba állnál ugye-e? No hát ott a Miska, te, az sem nagyon sovány falat. Hogy tetszik, mi?

— Tudja, mit mondok kelmednek? Nincs ezen a világon férfi-teremtés, akihez menjek, hacsak azt nem látom, hogy *igazán*, de *igazán* szeret. A szegény legény két dolgot karomra számít. Látja, hogy három-négy hizott libát is elbírok cipelni a városba. A gazdag meg talán csak játszani akar velem. Hanem én a veszedelmes játékoknak nem vagyok kedvelője. A dologtalan az én szorgalmamra spekulál.

— Így hát, hugám, sohasem mégy férjhez?
— De igen. Majd akkor, mikor látni fogom, hogy *igazán* csak magamért szeret valaki.

— Hisz magadért is szerethet no, ami igaz, igaz! Hanem nem találod fel te a mai világban azt a ritka madarat.

— Hát akkor maradok, amint vagyok.

Fölnevelem a kis testvéremet, aztán csak neki élek.

Mig így beszélgettek, már odabent nótázni kezdett a két fiatal vendég. A csárdás észrevette, hogy eltarisznyázta az időt. Felkapta a vedret és sietett feléle.

Janka ez alatt felemelte a kis tekenőt, meghimbálta szerelmesen a kis árvát, aki mélyen aludt.

A libákat maga előtt terelte hazafelé. De nem sietett, nem akarta a kisdedet felébreszteni.

Alig haladt egy hajtásnyira, mikor hallja, hogy kint dalol Miska meg Kalanda Laczi. Önkéntelenül lassította meg lépteit. A libákat itatni egy közel tócsához hajtotta. Itt a libák igen jól találták magukat: ittak, fürödtek, nem is igen akartak tovább haladni.

A dalos legények mindig közelebb jöttek. Azt ut épen amellet a bokor mellett vezetett el, amely mellől Janka leste a közeledőket. Mindakettő kaptos volt. De neki ugy tetszett, hogy Kalanda Laczinak virágosabb a kedve.

Egy halálmadár süvített el feje fölött, Janka megrémülve kapott a szívéhez.

— Jaj, Istenem, mit jelent ez? Mit hoz ez az este?

A két fiu dalolt, kaczagott. Mindkettőnek puska volt a vállán. Az agarak kedveskedve ugráltak körül, a lovat gyeplőjénél fogva vezette László.

— Nini! te! A Janka libái most is künn legeinek.

— Tán még haza sem ment.
— Vagy a csárdában van.
— Hej tekintetes urfi, de csinos egy teremtés az.

— Mit akarsz vele?

— En? Semmit. Hanem ha az ur a kis ujját mozdítaná, hát...

— Hallgass, Miska, ha azt akarod, hogy valamire becsüljelek. Az jó lélek. Kár a mi boros ajkunkat miatta mozgatni.

— Hát bizony pedig *szegény* leány sorsa csupa komédia.

— Ha az is! Ezt az árva leányt meg nem hajlitja az idők zivatarja. Megtörik, elhal inkább. Sok ilyen kincse lehet ám az Istennek.

Ej, ha. Még utoljára gondolok valamit.

— Sohse törd a fejed Miska. Hanem én már gyöngé lábom állok. Felülök. Allj ide ni, derék lovam! Csak lépést haladj! Aztán közel a falu. Miska, most már vége legyen a nótának. Utoljára duhaj fickóknak gondol majd a környék.

Ezzel felült László az almás-szürke páripára. De mintha valami hiányzott volna. Kivette csinos pipáját.

— Van egy kis tüzed?

Masina nincs, de mindjárt csiholok. — Miska a bokor felé fordulva, ördögi mosolylyal vett ki a zsebéből egy jókora darab taplót. Egy kis darabot kiszakított belőle, aztán a nagyobb darabot ketté törte. Csiholt. Janka remegve leste, mit csinál Berkes Miska. Előbb a kis darabba csiholta az aczéliból a szikrát, aztán a kovát a két nagyobbik alá helyezte.

Mikor mindahárom taplódarab tüzet fogott, levette kalapját és a keze feje fölé tartotta, hogy ne lássa a szikrát az a nemes vérű ló. Nevetve fordult meg és vitte a taplót Kalanda Laczinak.

— Mindjárt, mindjárt! Tessék! Csak vigyázza, nehogy a ló észre vegye. Nem szereti

szóló mondott, halva születtek s így azokat nem kell agyonverni. De kötelességének tartja, hogy feltárja azt az állapotot, amely dul a politikai életben, a pusztulást, amelyet a technikai obstrukció okozott, hogy ezek láttára még jobban megdöbbenvén a lelkünk s még jobban támogassuk azt a férfit, aki vállalkozott ennek eltaposására. (Éljenzés.) Mi történik? Ellenzék nincs, csak obstrukció. (Zajos közbe szólalások.) Ez nem engedte meg a ház megalakulását amelyet 3 nap alatt meg kell ejteni a házszabályok szerint.

Rigó: Melyik szerint?

Szunyogh Szabolcs ezután az ellenzék által kiadott három szóval foglalkozik, amelyek hemzsegnek a valótlanágoktól. S elég vakmerők ezt kiadni. (Zaj.) Elrettentő jele ez a politikai züllésnek.

Egy hang: Hát gróf Andrássy! Pár hónap múlva annak hódolnak!

Szunyogh Szabolcs ezután folytonos zaj között részletesen foglalkozik a december 13-án a képviselőházban előfordult eseménnyel s azt fejtegeti, hogy Széchényi, Kossuth, Deák ha benézniének a parlamentbe, ahol hirdették Magyarország jövőjét s ha elhinnék, hogy ezek képviselők s nem a képviselők söpredékei, de akik eddig tiszteltek voltak, bizonyára pokol kinjaival térnének vissza sirjaikba s nem álmodnának Magyarország jövőjéről. De megtörtént, azt semmi le nem mossa. Csak az, hogy egy percznyi örületben követetett el. Vigasztalan a magyar parlamenti élet, egy ember kell, aki megváltsa az országot ettől a veszélytől. Ezután mesél egy emberről, aki elhanyagolt kis földet örökölt, de azt nagy munkával termővé teszi. Mikor szépen virul rajta a vetés, egy megbogárczott eszeveszett csorda végig gázol rajta, tönkre teszi. (Zaj. Élénk abczugolás, taps.)

Marjay Péter: November 18-án történt ez!

Szunyogh Szabolcs: Csoda-e ha a gazda körülárkolja a földet. A magyar alkotmány

évek óta paragon hever, nincs, aki bevesse. Egy férfi akad, akibe hazafias érzületet . . .

Marjay Péter: És minden gonoszsgot!

Szunyogh Szabolcs: megtörhetetlen hitet, hazaszeretetet oltott be a magyarok Istene. Ilyen a kormányelnök. (Éljenzés.) Árkot akar építeni, hogy mindenkorra megvédje az országot. (Zaj.) Azt hiszi, ehhez egész lelkesedéssel csatlakozik Biharvármegye. Javasolja, hogy Biharvármegye ahhoz a ténykedéshez, melylyel az obstrukció ellen a nagy harcot megvívta, fejezze ki üdvözlését a kormány és Perczel Dezső iránt. (Éljenzés, taps.)

Marjay Péter képviselő nagy zajban kezdte beszédét s azt állandóan zaj kísérte szellemes és durva közbekiáltásokkal. Azt hitte — ugymond — hogy a nagy többség gavallérsága eljut a mérséklet azon fokára, hogy meglegszik a torok gimnasztikával. (Zaj.) Rátér Szunyogh beszédére. Erre az a megjegyzése, hogy Szunyogh a múlt évben már szólott és irt sértő beszédet az obstrukcióról, de azt senki nem hallotta meg (Zaj.) akinek szánva volt, nem vették tudomásul. A mostani szózat sem terjedt túl a terem falán. Akármit mond itt ki a többség, az nem lesz Biharvármegye közönségének véleménye. (Zaj.) A választókerületek párt szerinti számaránya határozza meg a közönség véleményét. Biharvármegye közönsége háromnegyed részének más a véleménye. (Zaj.) Most mondta mellette egy főszolgabíró, hogy más lesz az arány most. Ez jelenti már előre, hogy a Tisza rendszerben biznak. De bármily szennyes eszközökkel dolgoznak, a közönség tudni fogja az igazságot s kifejezi véleményét. Szunyogh a legkiválóbb férfiakat meggyanusította ferdítésekkel. Tiltakozik az ellen, hogy Apponyi, Kossuth (Zaj) ferdítéseket irtak volna alá. Az ellenzéki közönség rajongással olvassa az ellenzék proklamációját, mint a magyar közönség, az ország védelmét. Nem akar obstrukciót itt (Zaj. Derültség.) Rátér a dologra, amelynek csak egyik oldalát tárták fel. Az ellenzék nem örömmel megy bele az obstrukcióba, mert nehéz hó-

napokon át kitarítani az igaz ügy védelmében. Mi volt az indító ok? Széllt becsülték, míg a katonai javaslatokat elő nem hozta. Tiszának sem volt oka a panaszra az ellenzékkel szemben. (Zaj.) Márcz. 10-től mi baja van a kormánynak? Mindent meg kapott volna a kormány, de a miniszterelnök gonosz szellemétől vezettetve, hajánál fogva rángatta elő, a földből rángatta elő az obstrukciót. (Zaj.) Szunyogh is megbotránkozott volna, ha 10 markos csendőrt lát az elnöki emelvényen. Az ellenzék az oda nem való elemektől tisztította meg a Házat; hogy ez magyar motívumokkal történt, arról nem tehet. (Zaj. Derültség.) Ezért nyugodtan elviselik a felelősséget. (Zaj.) A disszidensek között a magyar mágnások legkiválóbbjai vannak. (Zaj. Abczug.) Az ellenzék nem érdemi meg a lekicsinylést. (Zaj.) Az a kormányelnök, aki az alkotmány legsarkalatosabb elvét akarja kiforgatni, nem érdemi az üdvözlést. Kéri, hogy az indítvány és Szunyogh pótlása felett térjenek napirendre. Beöthy Ödön vármegyéjét ne engedjék Tisza vármegyéjévé tenni. (Zaj.)

A vita ezzel befejezést nyert s névszerinti szavazással döntöttek az indítvány felett.

Akik elfogadták az indítványt igennel, a kik ellene voltak, nemmel szavaztak.

Igennel szavaztak:

Aron Salamon, Amáczy György, Balásházy Iván, Balogh Lajos, Balogh Elemér, Balogh János, Balas-a István, Baranyi Gábor, Baranyi András, Basa Péter, Barta Imre, dr Bakats Béla, Barthos Gábor, Barthos Adorján, Barthos Elemér, Bányay László, Barta Ferencz Beck Henrik, Benicz István, Beöthy Attila, Beöthy Dávid, Beöthy Lajos, Berger Armin, ifj. Berger Mór, Berger Gyula, Berger Jakab, Bérczy Imre, Beliczky Vilmos, Bige György, Bika János, Biró László, Biró Adám, Biszterszky Iván, Bleyer Miksa, Bölönyi József, Buday József, dr Buder Ferencz, Bustyán János, Cziffra G. ró, Cziffra Kálmán, Csanády Jenő, Csapó Dezső, Csathó László, Csete Mihály, Csumpe Tivadar, Daraban Gerő, Dávidházy János, Dobó Imre, Dobozy Kálmán, Drágán Sándor, Ertsey Dezső, Ertsey Kálmán, Ertsey Zsigmond, Ertsey Péter, Éder Géza, Fandily József, dr Fássy L., Feiler József, Filip Sándor, Filip Tódor, Fleischer Ignác, Fodor Gyula, dr Fráter Imre, Fráter Akos, Fráter Zoltán, Fráter Barnabás, Fráter Kálmán, Fried Ignác, Fr edmann Benő, Garra Sándor, Gerlán János, Genez József, Géza Sándor, Glück Mór, Gólya János, Grosz Zsigmond, Grüner József, Gyémánt Mihály, Gyöngyössy István (saáp), dr Gyöngyössy István, Györy Géza, Hollósy Gyula, Hadházy Kálmán, dr Halász Elemér, Hegyesi Márton, Herezegh Sándor, Hoffmann H., Horváth Endre, Horváth Lajos, Hraniczky Károly, Jakabfi Lipót, Jancsó Dezső, Jancsó Károly, Jerzeák István, Jezerniczky Dénes, Juricskay Dezső, Juricskay Akos, Juricskay Vid, Kalotay Viktor, Kabdebó Sándor, Kathó Ferencz, Katona János, Kelemen József, Kerekes Gyula, Keszthelyi Zoltán, Király Béla, Király Károly, Klein Károly, Klobusitzky Béla, Klósz Lajos, Kohn Lázár, Kollarszky István, Korda Andor, Korb János, Kovács József, Kovács András, Kovásznay Marczel, Körffi Ferencz, Kőszeghy Imre, Középesi Kálmán, Krausz Sámuel, Kocsis Béla, Korom József, Kubinyi Kálmán, Lakatos Antal, Lichtmann József, Lungu Gábor, Lévi Farkas, Lévi Zsigmond, Mangra János, ifj. Markovits Károly, Markovits Antal, Markovits Manó, dr Márkos László, Mártonffy Bogdan, Medvéssi József, Mezei Gyula, Mezei Odön, Mezei Márton, Miskolezy Ferencz, Molnár Béla, ifj. Mőricz Pál, Mőricz Ernő, Mőzes Imre, ifj. Nadányi Miklós, Nadányi Pál, T. Nagy Gyula Nagy István, Nagy P. István, Nagy János, Nagy Márton, Nagy Lajos, Meufeld Lipót, Noszlony Gyula, Nyisztor Alajos, O may József, Orley Kálmán, Otvős Béla, Otvős Gyula, Osváth Gyula, Pallay Lajos, Papp József, Papp János, Parabek Antal, Péchy Károly, Poyvár Miklós, Poyvár János, Pollák Mór, Popeszkú Mihály, Popovits György, Puskás Lajos, Raesek János, Rednik Gábor, Rednik Gyula, Roxin

Főlkelt, lovát fölnyergelte és rápattant. Nehány percz múlva már ott haladt a tócsa körül, ahol Janka itatta libáit. Elénken fürkésztet körül. Egyszer csak a bokorhoz közel, ahol lovával a mult este állott, két tapló darabot vett észre. Leugrott lováról és fölemelte. Látta, hogy mindkét taplódarab perzselődve van.

— Gazember! Gyilkos! — lihegte magából kikelve Kalanda László.

— Te tisztalelkű angyal! — rebegte utána gyöngéden és Jankára gondolt — aki elhallgattad Berkes Miskának alávalóságát. Tudtad, hogy megöltem volna. Nem akartad szerencsétlenségemet. Értem már a sikoltást. Bizonyosan fenyegetted a betyár. És te megígérted, hogy nem mondod meg nekem. Oh, te angyal, aki megmenttetted az életemet.

Csettentett a paripának s ez, mint a nyul vágtatott haza felé. Egyenesen a Janka viskójának tartott.

A lány egész pongyolában töltötte a libákat, formás kis lábát sem tudta hová rejteni, amint a libát alája szoritotta.

Üde arcú a meglepetés gyönyörű rózsákat varázsolt.

Mindenféle sejtelem játszódott a szive körül. Vajh, mért jöttél szépséges, gazdag legény a szegény leányhoz?

Kalanda László leszállt a lováról. A leány közelében összeütötte sarkantyuját és nagy tisztességgel vette le a kalapját.

— Janka, szép a tested, szép a lelked; ime megkérlek feleségemnek. Hozzám jössz-e? — mondjad!

Jankának megállott a keze. Szemeit a László arcán nyugtatta. Majdnem fává lett. A liba gágogva szabadult ki alóla. Egy szót sem tudott szólni.

— Azt mondom, hogy elveszlek, ha te is akarod! — és oda ment, hogy Jankát ülőhelyéből fölemelje.

— Ne bántson, urfi. A szegénynek lent, a földön a helye. Félmillió hozomány kellene még ahhoz. A szegény libás leány nem adhat azt.

— Janka! Ma reggel adtál nekem többet egy félmillió hozománynál. Látod ezt a két darab taplót. Ott lettem a bokor mellett. Lásd, Janka, Isten után téged szerettelek, titokban, régóta. Most már mért ne lehetnél ezzel a kedves hozománnyal az én jó feleségem!

Janka könnyekkel szemeiben görnyedt a föld felé. Átkarolta a László lábait, amint ez magához akarta emelni.

— Oh, hisz csak te voltál álmaimnak angyala. De a szegény árva — imájába sem mert foglalni téged, édes, édes László.

*

Berkes Miska kivette örökét és elhagyta a falut. Turi Magda pedig ablaka függőnye melől nézte elkeseredve, mint viszi a kocsi a boldog párt a templomba — az esküvőre.

Miklós, Rokszin György, dr Sámson Márton, Solez Gábor, Sternberg Lázár, Sternthal Arthur, Sternthal Farkas, Schwarcz Gyula (Gyapju), Szabó Gyula (Pocsa), Szabó János, Szathmáry K. Andor, Szentiványi László, Székelyhidy Károly, Széles József, Szikszay Lajos, Szilágyi Jenő, Szkurka Elek, Szöllőssy Ferencz, Szőke Sámuel, Szunyogh Szabolcs, Szunyogh Zoltán, Szunyogh Loránd, Tamásfalvi Th. Ignác, Tar István, Tatar Zoltán, Telegdy József, Tihász Sándor, gróf Tisza Kálmán, Tokay Elek, Tóth János, Tóth Mihály, Tóth Albert, Török Endre, Tipler György, Udvarhelyi Béla, Ujházy Antal, Ullmann Izidor, Varró Domokos, Vajna János, Vajna Imre, Vattay Gyula, Werner Kálmán, Vécsey Loránd, Végh István, Wallner Ödön, Weitersütz János, Wertheimstein Alfréd, Wertheimstein Henrik, Zakar István, Zathureczky István, Zathureczky Albert, Zslinszky Béla.

Nemmel szavaztak:

Arva József, Balogh Mihály, Balogh Tihámér, Balogh Sándor, Barna Péter, Bodó Bertalan, Bodnár Ferencz, Böszörményi Lajos, Csorvássy István, Dely Imre, Gáspár Dániel, Guba József, Jakab József, Hatas István, Kupasz István, Leszkay János, Lovas Sándor, Loas István, Lovas Károly, Leszkay Gyula, Marjay Péter, Miskolczi Árdád, Miskolczi Hugó, Molnár József, Nadányi Gyula, Nadányi Károly, Nadányi Jenő, Pallády Viktor, N. Papp József, Rigó Ferencz, Sebes Gyula, Szathmáry Sándor, Szathmáry Mihály, dr Szirmay Vilmos, Tarnok Márton.

A szavazatok összeszámlálásánál kitűnt, hogy 267 szavazatot adtak be s ebből az indítvány mellett szavazott 232 s ellene 35, tehát 197 szavazattöbbséggel elhatározták, hogy Biharmegye üdvözli a kormányelnököt és *Perczel* Dezső képviselőházi elnököt.

A választások.

Ezután a választásokra került a sor. Ugy látszott, hogy szavazás is lesz a választásoknál, azonban ez elmaradt s minden megüresedett állást egyhangulag, közfelkiáltással töltöttek be.

Árvaszéki ülnökök lettek: dr *Hegyesi Pál* és *Szathmáry-Király Andor*; I. oszt. szolgabíró *Ertsey Géza*; II. oszt. szolgabírók lettek: *Szunyogh Andor* és *Poynár Endre*.

A kijelölt választmányba beválasztottak: *Cziffra Gerő*, *Markovits Károly* és *Lovassy Ferencz*.

A közigazgatási bizottságba beválasztottak 2 évre: *Örley Kálmán*, *Papp János*, gróf *Tisza Kálmán*, *Lovassy Ferencz*, *Zigre Miklós*; 1 évre: *Cziffra Gerő*.

A központi választmány tagjává megválasztottak:

Dr *Miskolczi Ferencz*, *Zigre Miklós*, *Fráter Ákos*, *Fráter Kálmán*, *Tardy Sándor*, *Jancsó Dezső*, *Balogh Lajos*, *Bitzy János*, *Zsigó Endre*, *Telegdy József*, *Fráter Zoltán*, *Cziffra Gerő*, *Jancsó Károly*, *Wallner Ödön*, *Hraniczky Károly*, id. *Gálbory Sámuel*, *Jerzsák István*, *Hegyesi Márton*, *Lovassy Ferencz*, *Markovits Antal*, *Nadányi Miklós*, *Miskolczi Árpád*, *Szunyogh Szabolcs*, *Szikszay Lajos*, *Wertheimstein Alfréd*, gróf *Zichy Ödön*, *Örley Kálmán*, *Olasz Elemér*, *Juricskay Ákos*, *Keszthelyi Zoltán*, id. *Markovits Károly*, *Gera Sándor*, *Papp János*, *Tamásfalvi Thury Ignác*, *Schwartz Ferencz*, *Filip Tódor*, *Zakar István*, *Zilahy Lajos*, *Középegy Kálmán*, *Klobusitzky Tibor*, *Boicz Konstantin*, dr *Buday József*, *Hajós Izsó*.

Déli 1 óra felé a főispán a gyűlést berendezte. A hátralevő ügyek tárgyalását ma, csütörtökön folytatják.

UJDONSÁGOK.

Előfizetési felhívás.

Uj évfolyamát kezdi lapunk az ujesztendőben s ezzel életének *második évtizedébe* lép.

Tizenegyedik évét kezdi lapunk küzdelmes pályatutásának.

Küzdelmes volt a pálya, mert nehéz ma a tisztességnek a sorsa. Nekünk pedig feladatunk volt s feladatunk ma is, hogy a tisztességes hírlapirodalmat képviseljük s olyan lapot adjunk a keresztény magyar közönség kezébe, mely nem üz gunyt az erkölcsből, a hazafiaságból, a vallásból. Sőt ellenkezőleg, mi ezekben látjuk a magyarság boldogulásának zálogát; ezeket ápoljuk gyöngéd gondossággal s kérlelhetlenül támadjuk mindazt, a mi velük ellenkezik. Az igazságért küzdünk!

A mellett igyekszünk minden tekintetben jól szerkesztett, pontosan értesült, eleven lapot adni közönségünknek. Az ősi erényekhez való ragaszkodás megfér a modern haladással.

Törekvéseink nemes pártfogásra találtak a közönségnél; nemcsak lapunk virágozik egy évtized óta, hanem ezalatt lapunk munkatársai köréből nyerte kezdeményezőit s lelkes erősségeit a kath. akció, mely egyre terjed. A keresztény magyar öntudat már nem szorul ébresztésre; felébredt és cselekszik.

Lapunk pártolása: ennek az öntudatnak fejlesztése.

Bizalommal fordulunk ezért a keresztény közönséghez, kivált a lelkeskedő papsághoz, tanárokhöz, tanítókhöz, tisztviselőkhöz, polgárokhoz, kérve őket, terjeszszék lapunkat még nagyobb körben. Eddigi előfizetőink támogatását jövőre is kérve, biztos reménnyel lépjük át az új évtized küszöbét.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 *

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 *

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 *

A TISZÁNTÚL szerkesztősége és kiadóhivatala.

TÁJÉKOZTATÓ.

Jan. 22. Kath. Szabad Liezeum matinéja.
Febr. 12. Kath. Szabad Liezeum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liezeum estélye: dr *Károly Irén* Előadása.
Márcz. 16. Kath. Szabad Liezeum böjti estélye.
Apr. 6. Kath. Szabad Liezeum böjti estélye.
Apr. 29. Kath. Szabad Liezeum zárünnepélye (estélye.)

* **Rend. választmányi gyűlés a Kath. Körben.** A nagyváradai Katholikus Kör választmánya ma csütörtökön délután fél 6 órakor rendkívüli gyűlést tart, melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja az elnökség, és felkéri, hogy tekintettel a fontos tárgyakra lehetőleg teljes számban megjelenjen sziveskedjenek.

* **Az ipariskolai intézetek fejlesztése** ügyében f. hó 12-én a városházán értekezlet tartott, melyen a kereskedelmi Minisz-

ter ur megbízásából *Vig Albert* orsz. iparoktatási főigazgató volt jelen. Az anketén részt vettek még *Bordé Ferencz* polgármesterhelyettes elnökle alatt *Barány Árpád* kir. s. tanfelügyelő, *Bercsey György* ipartestületi elnök, *Ragány János* iparokt. bizotts. elnök és *Szűts Izsó* iparisk. igazgató. A megbízottak ismertették az iparoktatás fejlesztése ügyében nézeteiket s óhajaikat, melyek egy szakiskola létesítésének szükségességét avagy az iparostanoncziskola és segédek továbbképző tanfolyamainak magasabb állami segély mellett való intenzív megerősítését és mestertanfolyamokkal való kiegészítését hangoztatták, a tanulságos vitából első sorban az tűnik ki, hogy az iparoktatás terén Nagyváradon rövid idő alatt a feladatok egész sora vár megvalósításra. A miniszteri biztos utal arra, hogy az óhajtott szakiskola a létező mintegy 50 iparág rovására csak egy-két iparágat hozna kivételes helyzetbe, míg az iparágak legnagyobb részét háttérbe szorítaná. E helyett a természetes fejlesztés Nagyváradon önkénynt kínálkozik. Örömmel emeli ki a nagyváradai iparostanoncziskolának és a segédek tanfolyamainak a szakkörökkel elismert hírnevét, mely eddig is jó lett vezetve. A helybeli ipariskolának állandó karaktert kell biztosítani és abból oly mintaszerű intézményt kell fejleszteni, mely a tanoncoktatás mellett az önálló mesterek és segéd munkások munka és keresetképességét emelni legyen hivatva. Az anketéről nyert impresszió tehát az, hogy az állam a helybeli már létező iparostanoncziskolát és segédek tanfolyamait óhajlja állami kezelésbe s az igényeket kielégítően fejleszteni.

* Karácsonyi ünnepély az Orsolya zárdában.

Az Orsolya-zárda előljárósága, mint minden évben, az idén is rendez növendékeinek közr. működésével az Ur Jézus születésének emlékünnepe alkalmából fényesnek ígérkező ünnepélyt. A zárda karácsonyi ünnepélye ma csütörtökön délután öt órakor lesz a zárda dísztermében. Az előljáróság az ünnepségre meghívót bocsátott ki s csak ezzel lehet az ünnepélyen résztvenni.

* **Ováció Szmekta Györgynek.** Nagy megütközést és visszatetszést okozott városzerte az, hogy a legutóbbi velencei városatya választáson nem juttatták mandátumhoz *Szmekta Györgyöt* s a nyolcz üres hely közül egyre sem választották meg. *Szmekta György* a városi közügyek terén igen érdemes ember. Harmincz évnél régebben városatya már. Velence postáját, vasuti állomását, minden intézményét neki köszönheti. Ő alapította a «Népkört» a közhasznú *Piczulás* bankot, mely azóta megyszerte elterjedt. Fáradhatatlan munkásságot fejtett ki az elhagyatott városrész jóléte, kulturája és közegészsége ügyében a közgyűlésen, társadalmi téren, sőt a sajtóban is. A választás szegyeteljes eredménye nem őt, hanem a mai kalmárszellemű polgár ágot sújtja, mely ilyen becsülettel megfútott pályát ilyen tettel jutalmaz. Azért, hogy *Szmekta György* ezzel a méltatlan dolog történt, a szabadelvű pártot terheli a felelősség. Teljesen hiteles forrásból tudjuk ugyanis, hogy a szabadelvűpárt végrehajtó bizottsága a választás előtt azt határozta, hogy *Heller Ede* szeszgyárost a listába felveszi s ugyanakkor két jelölt közt a már megállapított névsorban szabad választást engedett a törlésre. Ez a frivol játék okozta *Szmekta* leszavazását. Egyébként *Szmekta György* előtt már igen sokan kifejezték sajnálkozásukat a választás kimenetele felett, ezek közt voltak *Reismann Mór* és *Schwartz Antal* izr. hitk. elnök, szabadelvű korifeusok is. A párt tehát egyik fiaskót a másik után csinálja.

A választmány a kör alelnöke *Domokos Károly* halála felett is jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét s ezt küldöttség adja át az özvegynek. A várad-velencei «Polgári Kör» sietett megragadni az alkalmat, hogy ennek az érdemes kötelességtudó derék polgárnak megadja az elégtételt a fájó mellőzésért. Dr *Moskovits Miklós* elnökle alatt tartott választmány már megtalálta a módját is a kárpótlásnak.

Egyhangú lelkesedéssel határozta el dr. Istvánffy István indítványára a választmány, hogy felhívást bocsájt ki a városrész polgáraihoz, melyet tanítványai és személyes ismerősei is aláírnak, melyben Smetka Györgyöt tiszteletükéről, ragaszkodásukról biztosítják és sajnálkozásuknak adnak kifejezést, hogy érdemtelen stréber emberek mandátumától, melyre annyi érdeme van, megfosztották. A felhívás megszerkesztését ifj. Serényi Gusztávra bízták. Ezenkívül elhatározták, hogy Smetka György arczképét, mint a Kör diszelnökéét közadakozás útján megfestetik és a Körbe kifüggesztik. A tisztelők által aláírt felhívást emlékül bekötetik és karácsony másod napján egy monstre küldöttség fogja azt az ünnepeltnek átnyújtani.

* A Szigligeti-Társaság a debreczeni Csokonay-ünnepélyen. Debreczen város közönsége a jövő hó folyamán ünnepli Csokonay Vitéz Mihály születésének 100-ik évfordulóját. Az ünnepély országos jellegű lesz, résztvesz rajta képviselőjével a kormány, az összes hazai irodalmi egyesületek s az országos közéletnek számos oszlopos tagja. Az ünnepség rendezője a debreczeni Csokonay irodalmi társaság a nagyváradi Szigligeti-Társaságot is meghívta az ünnepségre. Irodalmi társaságunkat mint értesülünk dr. Bodor Károly főtitkár és Adorján Ármin titkár fogják képviselni a Csokonai-ünnepen.

* Karácsonyfát a kórházi betegeknek. A családok ünnepe küszöbön van s a gyermek és szülők arca egyformán ragyog arra a gondolatra, hogy együtt egy örömben töltik ezt a szent napot. Mától kezdve csupa mosolygó arczu, örömtől ragyogó szemű gyermekekkel lesznek tele a vonatok s az állomás épületek boldog szülőkkel. Csupa fény ez a nagy ünnep s hogy éjszaka se legyen ezernyi gyertya áraszt fényt a karácsonyfáról, a templomok oltáráról fényt vetve a sötétbe. Ennél a fénynél meg kell látnunk azokat, kiket nem a karácsonyfát hozó szelid Jézuska, hanem az élet és halál hatalmas Úra látogatott meg s nem is karácsonyfát, de a betegség súlyos keresztyét hozta nekik. Ott fekszenek lázas ajkakkal, forró lüktető agygyal a Kórház párnáin távol szüleitől vagy gyermekeiktől kétszeresen érezve betegségük keresztyét a családok szent öröm napján a közelgő karácsony hangulatában. Gyujtsunk gyertyát az ő keresztyük köré szeretetünk-ből a tőlünk telhető adományainkkal hozzunk egy karácsonyt az ő kálvária útjukra, Istennek ad, ki a szenvedő betegeknek készít örömet. Minden e célra szolgáló adományt, az igazi keresztyén emberszeretet e jeleit szívesen elfogad a *Biharmegyei Közkórház igazgatósága* vagy a *kórház lelkésze a szemináriumban.*

* Kinevezések. Az igazságügy miniszter Ács Sándor belényesi lakos, ügyvédjelöltet a nagyváradi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottul nevezte ki. — A nagyváradi kir. ítélőtábla elnöke a vezetése alatt álló kir. tábla kerületébe dr. Bánffy József ügyvédjelölt, aradi lakost díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* Elhunyt csecsemő. Fenyő Gézát és nejét, Szoták Juliannát mély gyász érte. Egyetlen kis leánykájuk: Rózsika, 8 hetes korában tegnap elhunyt. Temetése ma, csütörtökön délután három órakor lesz a széles-utcai gyászháztól.

* Tb. tisztviselők a vármegyénél. A tegnapi megyegyűlés végén Beöthy László főispán dr. Jancsó Károly megyei aljegyzőt tiszteletbeli megyei főjegyzővé, dr. Puszkás Béla ügyvédet tiszteletbeli megyei alügyészsé és Kránczy Kálmánt tiszteletbeli megyei aljegyzővé nevezte ki.

* Halálozás. Részvétel értesülünk, hogy a nagyváradi községi tantesztület egykori tagja Tóth Imre tegnap reggel 65 éves korában el-

hunyt. Tóth Imre hosszú időn át szolgálta a nevelés ügyét s néhány évvel ezelőtt vonult nyugalomba. Halálát kiterjedt család gyászolja. Dr. Tóth Ferencz ügyvéd s Tóth Mariska községi iskolai tanítónő édesatyjukat gyászolják az elhunytban. Temetése holnap d. e. 10 ó. lesz a csillagvárosi iskolából s részt vesz rajta a községi iskolák tantesztülete. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak fájdalomtelt szívvel tudatjuk a szerető férj, apa, nagyapa, testvér és apósnak Tóth Imre nyugalmazott községi iskolai tanítónak folyó évi december hó 21-én, reggel 7 órakor, életének 65-ik, boldog házasságának 37-ik évében rövid szenvedés után történt gyászszos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 23-án, d. e. 10 órakor fogtak a csillagvárosi iskolánál levő lakásából az ev. ref. egyház szertartása szerint az újvárosi központi temetőben az örök nyugalomnak átadatni, mely végtiszességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei meghivatnak. Nagyvárad, 1904. december 21. A boldog feltámadás reményében! Dr. Tóth Ferencz, Tóth Erzsike férj. Csomor Béláné, Tóth Mariska, Tóth Irma, Tóth Margit, Tóth Irén mint gyermekei. Özv. Tóth Imréné, szül. Bihari Lidia mint neje Tóth Mihály, Tóth Róza férj. Szőke Imréné mint testvérei. Csomor Béla mint veje. Csomor Erzsike, Csomor Béla mint unokái.

* Nyilvános köszönet és nyugtázás. A Margitán felállítandó «Kath. népkönyvtár» javára adakozni kegyesek voltak: dr. Szmercsányi Pál püspök 50 kor., Vinkler József nagyprépost 20 kor., Andrássy János praelátus 20 kor., Grócz Béla prépost kanonok 20 korona, Fetser Antal apátkanonok 10 kor. Fogadják a nemes cél érdekében tett kegyes áldozataikért hálás köszönetemet. Brönel Lajos plébános.

* A közeledő Karácsony alkalmára a legegészségesebb csemege gyermekeknek épen úgy, mint a felnőtteknek a jó alma, minden kamarának egyik elsőrendű kelléke. A Szilágy-ság elsőmért hírnévként örvend a legkitűnőbb almafajokról. Vízvezeték-utca 19. szám alatt métermázsa és kilószámra szerezhető be kézzel szedett, gondosan csomagolt batul és nemes sóvári szilágy-sági alma a termelőtől.

Valódi
Amerikai Boxbőr
Férfi cipők párja 6 f. 50 k.
Ugyanez Chewreusz bőrből 7 forintért
— egyedül —
REICHARD áruháza
czégnél Fő-utczán kapható.
Ugyanott megérkeztek a
LEGUJABB DIVATU NYAKKENDŐK
melyek e hó végéig rendkívül
olcsón árusítatnak.
Téli ALSÓK, KEZTYŰK,
SAPKÁK, posztó
CSIZMÁK
mélyen leszállított árban.
REICHARD-áruháza
Fő-utca.

* Különczök lehetnek azok, akik elkerülik Berger Sándor illatszertárát, ahol igazán izléses tárgyakat lehet választani karácsonyi és alkalmi ajándéknak. — Bémertér Színház sarok.

x Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern helyiségben minden szerdán este kitűnő tündős, májas, véres hurka és kolbász kapható. Ugy mint minden pénteken este halpaprikás. Ezenkívül bátorodom becses figyelmüket felhívni a kitűnő érmelléki, nagyváradi és aradi hegyaljai termelőktől beszerzett boraimra, melyet igen tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátom, azon jó reményben, hogy úgy mint eddig-ezentul is kérem becses pártfogásukat, maradtam kiváló tisztelettel **Szabó Gyula** vendéglős.

x Kedvező alkalom olcsó bevásárlásra. Az üzlethelyiség lebontása miatt a **Fábray Testvérek** fő-utcai üzletében lévő cipő, kalap, fehérnemű összes áruk, *minden elfogadható árban sürgősen eladatnak.* Minden kinek érdeke e ritka alkalmat felhasználni Bővebb felvilágosítást a czég mai hirdetése ad.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtök: A Kis kofa.

Péntek: A baba.

Sombat: d. u. Ördög mátkája.

A kis kofa. Stojanovics és Falk nagy-sikerű operetteje kerül ma színpadra a Szigligeti színházban, részben jótékony célra, Guttmann Blanka, Kun Ferike és Kovács Tivadar balletmester közreműködésével, rendes helyárak, páratlan bérlet 79-ik számban.

A baba. Holnap pénteken, ugyancsak részben jótékony célra, a nagyváradi Izraelita Nőegylet javára, színpadra kerül a *Baba*, Andreau bájos muzsikájú operetteje, Guttmann Blanka, Kun Ferike és Kovács Tivadar balletmester felléptével. Ez az előadás páros bérlet, 80-ik számban megy, rendes helyárak mellett.

Mindkét előadásra jegyek előre válthatók délelőtt 10 órától.

Az ördög mátkája. Szombaton karácsony előnapján d. u. lesz előadás a Szigligeti színházban félhelyárakkal, — színpadra kerül az Ördög mátkája, elsőrangú szereposztásban. — Este nem lesz előadás.

A vénleányok és a fecskéfészek premierjei. Ennek a két újdonságnak próbái együtt haladnak, s naponta foglalkoztatják a színház vigjátékát, illetve operett személyzetet. A premierek 1905. január első felében lesznek megtartva.

EGYESÜLETEK.

Uj katolikus egylet.

Biharmegye Monos-Petri községében »Katholikus olvasó egylet« alakult. Az egylet védnökségét dr. Szmercsányi Pál püspök ur ő nagyméltósága volt kegyes elfogadni. Az alakuló gyűlésen megválasztattak egyházi elnökké: Brösztel Lajos margitai plébános, világi elnökké: Klobusiczky László cs. és kir. kamarás, alelnökké: Busch János malommester, titkárrá: Szabó Mihály tanító, pénztárnokká: ifj. Blaskó János községi bíró. Azonkívül még 12 választmányi tag is választott. Az egylet alapszabályai már a belügyminiszteriumban vannak megerősítés végett. Az új egylet régen érzett hiányt van hivatva pótolni a község társadalmi életében.

A nőegylet ülése. A biharmegyei és nagyváradi nő-egylet özv. báró Gerliczy Félixné elnölete alatt választmányi ülést tartott, melyben részt vettek még Butyka Lajosné, Eröss Rezsőné, Ficzek Lajosné, Kiss Elekné, özv. Knapp Ferenczné, Mezey Vilma, dr. Molnár Imréné, Molnár Lajosné, Pál Gáborné, Szokolly Józsefné, Voszka Ferenczné, vál. tagok. Ficzek Lajos pénztáros és Böszörményi

Géza jegyző. A választmány örvendetesen tudomásul vette tőkénének gyarapodását, mit főként elnöke özv. báró Gerliczy Félixné fáradhatatlan buzgalmanak lehet köszönni. U. i. királyunk ő Felsege a XXII. számú jótékonyozású államsorsjáték tisztajövedelmének egyhuszad részét 10483 kor. 70 fillérben e női menház javára kiutalta; a tea-estélyből befolyt 102 kor. 38 fillér tisztajövedelem; Dr Fraknói Vilmos püspök adománya 100 kor; báró Haupts'tummer Gusztáv és Lipót adományai 100-100 kor; Blaskovics Melánia 50 kor; Batthányi Pongrácz grófnő 20; Polgár Gyuláné 100 és dr Szmezsányi Pál püspök 200 koronát adtak a menház javára. Továbbá ugyancsak utóbb nevezett 100 koronát. Grócz Béla 20, özv. Korsntein Lajosné férje emlékére 200 koronát adományoztak, néhai Schwachöfer Ferencz hagyományként 200 kor. folyt be az árvaház javára. Továbbá a választmány tenkei illetőségű Bottházi Etelka kis koru árvát és csatári illetőségű Borbély Ilona árvaleányt az Erzsébet-árvaházba felvette és elhatározta, hogy december hó 28-án a Zöldfa-szállodában tea-estélyt, jövő év február 1-ső napján pedig a Kereskedelmi Csarnok nagytermében fényes zártkörű bált rendez.

Igazságszolgáltatás.

Ítélet az élesdi vérengzés ügyében.

(Törvényszéki főtárgyalás.)

Végre elvették méltó büntetésüket az élesdi igazgatók. A nagyváradi királyi törvényszék kilencz napi tárgyalás után ítélkezett az élesdi bűnpörben. Mindenki sejtette, tudta, hogy marasztaló lesz az ítélet. Nem is lehetett az másképp. Bünt megtorolatlanul hagyni nem szabad.

Az élesdi vérengzés áldozatai a műveltség legalacsonyabb fokán állottak s tudatlanságuknál fogva egy kis pálinkáért — miért a román nép mindenre képes — a legnagyobb veszedelemnek is a szemébe néztek, csendőrszuronyok elé állottak. A puskák eldördültek, egyszerű óriási csend... Csak a távolból hallatszik valami szívet tépő zaj: az árvák, az özvegyek sirása, zokogása.

Akik ezt okozták, azoknak bűnhődniök is kell.

A törvényszék ítélete az élesdi ügyben példának fog szolgálni arra, hogy nem lehet büntetlenül lázítani a tömeget.

Az érdekes bűnpörben *Milve* Gyula elnök tegnap délelőtt 10 órakor hirdette ki az ítéletet. A királyi törvényszék a vádlottakat:

Silberstein Dezsőt, mint felbujtót, 4 évi fegyházra, Papp Flórát, mint felbujtót, 3 évi fegyházra, Mihálka Józsefet, mint felbujtót, 2 évi fegyházra, Guró Demetert, mint felbujtót 2 évi 6 havi fegyházra, Bika Tógyert 1 évi 6 havi, Argyelán Tógyer 1 évi, Puskás Demetert 9 havi, Papp Tógyert 1 évi, Méhes Sándort 1 évi, Gróza Györgyöt 7 havi, Bot Györgyöt 6 havi, Csuklye Iliet 6 havi, Tyrka Demetert 6 havi, Szimucz Györgyöt 6 havi, Papp Flóra Gligit 6 havi, Samu Halasi Ferenczet 6 havi, Nyera Alexét 6 havi, Pakura Pintyét 6 havi, Csonka Flórát 6 havi, Czink Pétert 6 havi, Korda Pávelt 9 havi börtönre ítélte, Gyurkucz Filipet felmentették.

Az ítéletet a vádlottak védői megfellebbezték.

A parlamenti rombolás és a házfelozlatás. Köztudomásu, hogy azok ellen az ellenzéki képviselők ellen, akik a parlament ülésterméből kiűzték a darabantokat és jogos felháborodásukban az elnöki emelvényt szétzedték, hatóság elleni erőszak büntette címén megindították a bűnvádi eljárást. Ugy értesülünk, hogy amint január 4-ikén megtörténik a ház felozlatása, az ügyészség azonnal hozzáfog a nyomozáshoz és sorra beidézi a terhelt képviselőket, akiket most nem hallgathat ki, mert ki kell kérnie mindannyit a Háztól, a felozlatás következtében azonban a mandátum megszűnik.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy a »ZALA FERENCZ és Tsa« cég uri divat üzletét átvettem és azt a mai naptól fogva mélyen leszállított árban kiárusítom.

Tisztelettel:

Szép Mihály. (Bazár-épület.)

Grünwald Hermann

aranyműves és ékszerész
NAGYVÁRADON, (BAZÁR-ÉPÜLET.) FŐ-UTCZA.

Karácsonyi ajándékok

arany és ezüst
ékszerekben a legszolidabb árban.

Elvállalok továbbá mindennemű arany és ezüst ékszerek készítését, gyémánt- és briliánskövek foglalását a legszebb kivitelben.

Javítások a legszolidabban a legolcsóbb árszámítás mellett.

Szilágyi Géza

órás- és ékszerész-üzlete
NAGYVÁRAD, Szt.-László-tér, (Fekete sas épület.)

Karácsonyi és ujévi vásár!

Arany-, ezüst- és nickel-órák,
óralánczok, fémjelzett 14 karátos
arany- és ezüst-ékszerekből
izléses és csinos újdonságok.

Ez alkalomra igen mérsékelt
versenyképes olcsó árak.

Csakis szolid és megbízható kiszolgálás.

Egy gyermek nickel-óra . . .	4 frttól.
Egy gyermek ezüst-óra . . .	5 frt 50 krtól.
Egy arany gyermek-gyűrű . . .	2 » 50 »
Egy pár arany fülbevaló . . .	3 frttól feljebb.

TÁVIRATOK.

Szell Kálmán a helyzetről.

Budapest, decz. 21. (Saját tud. táv.) Szell Kálmán, volt miniszterelnök, ahogy a fővárosba érkezett, rögtön a Nemzeti Kaszinóba hajtatott, hol már várták őt többen a disszidensek és az egyesült ellenzék tagjai közül. Az ellenzékiek körülvették Szellt s kérdezték tőle, hogy nem tud-e valami új, pozitív politikai

hírt. Szell kijelentette, hogy az új választások elrendelése befejezett dolog. A képviselőházat feloszlato királyi kézirat Tiszának már régen a zsebében van. A miniszterelnök csak azért volt a multkorjában Bécsben, hogy referáljon a királynak a helyzetről. A király nagyon megbizik Tiszában.

Merénylet a spanyol király ellen.

Budapest, decz. 21. (Saját tud. táv.) Madridból jelentik, hogy XIII. Alfonz spanyol király ellen az aranjúevi uton gyilkos merényletet akartak elkövetni. Az országuton keresztül egy vastag drót volt kifeszítve oly magasságban, hogy az épen a kocsin ülő király nyakáig ért volna. A merényletet még idejekorán észrevették. A király nagyon megijedt.

A vető ellen.

Budapest, decz. 21. (Saját tud. táv.) Azon a konzisztóriumon, amelyet legutóbb tartott Rómában a bibornokok kollégiuma, vita fejlődött ki Rampolla és Puzyna bibornok között. Amint a hírek mondták, a legutóbbi konklávéban Puzyna bibornok jelentette ki a vetőt Rampolla bibornok megválasztása ellen. — A pápai udvarban a bibornokoknak azt a jogát, hogy idegen államok nevében vetőt jelentsenek be, tarthatatlannak tekintik és a pápa a bibornoki testülettel egyetértőleg állítolag apostoli tervezetet dolgozott ki, amely kánoni büntetést szab ki azokra a bibornokokra, akik a többiekkel szemben vetőt akarnak alkalmazni. Rómából érkezett híradások szerint ez az apostoli alkotmánytervezet már el is készült. A krakkói érsek mint egy lengyel lap írja már bizalmas értesítést is kapott a konzisztórium határozatáról. A pápaválasztás az egyháznak belügye ezért nem akarnak Rómában vétőt tenni a külföldi államoktól.

Az agráriusok és a kormány.

Budapest, decz. 21. (Saját tud. táv.) A kilépések úgy látszik, már megszűntek. Csak még az agráriusok vannak hátra, kikre számítani lehet. De azoknak erkölcsi kötelesség a kilépés, mert Tisza a német szerződésben elárulta a magyar gazdaságot, az osztrák ipart helyezte fölébe. *Zselenszky* Róbert az egyedüli ki meg fog maradni a kormánypartban; ő is csak azért, mert miniszterségre aspirál.

Fegyelmi Apáthy professzor ellen.

Budapest, decz. 21. (Saj. tud. táv.) A kormány *Apáthy* István dr kolozsvári professzor ellen fegyelmi eljárást indított.

Fáy I. Béla meghalt.

Budapest, decz. 21. (Saját tud. táv.) Budapestről jelenti tudósítónk, hogy Fáy I. Béla meghalt.

A hódmezővásárhelyi szinkör új igazgatója.

Budapest, decz. 21. (Saj. tud. táv.) H. M. Vásárhely közgyűlése ma *Szendrey* igazgatónak adta nagy szótöbbséggel a városi szinkört.

A japánok Mukdennél.

Budapest, decz. 21. (Saját tud. táv.) Pétervárról érkezett távirat szerint a japánok hadállását nagyon meggyengítették az oroszok.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

FELHIVÁS!

A Leszámitoló és Jelzálogban részvénytársaság f. évi november hó 26-án megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét 300.000.—koronáról 600.000.—koronára felemezeli, 1500.—darab egyenként 200.—korona névértékkel, de 220.—korona vételár értékkel kibocsátott részvény jegyzése után, amely részvények összértékéből 300.000.—korona az alaptőkét fogja növelni 30.000.—korona pedig a tartalékalaphoz csatolandó. Ehhez képest a részvénytársaság a részvények jegyzésére nyilvános felhívást intéz.

A részvényjegyzés zárhatárideje 1904. évi december 31. napja, azonban az eddigi részvény tulajdonosok meglévő részvényeik száma erejéig a jegyzésre elsőbbségi joggal bírnak, ha ezt a jogot 1904. decz. 20-ig bezárolag gyakorolják. Ennek folytán a részvénytársaság fentartja magának a jogot, hogy a nem kedvezményes részvényjegyzésekből azokat, amelyek tulajjegyzésnek mutatkoznak stornirozza.

A részvények értékében a jegyzéskor 50 — korona fizetendő, hárallék pedig a következő napokon:

1905 január 31-én 50.—korona
 „ február 28-án 50.—korona
 „ márczius 31-én 70.—korona
 minden egyes részlet 1905 január 1-től folyó 6% — kamataival együtt, az utolsó részlettel egyidejűleg részvénykiállítási és illetékek fejében még 2 korona fizetendő.

A részvények jegyezhetők egész nap az üzleti idő tartalma alatt a Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság pénztáránál, (Nagyvárad, olasz kis hídfő, Léway palota,) ahol a befizetések is teljesítendők.

A Leszámitoló és jelzálogbank részvénytársaság a részvényjegyzőkkel szemben a befizetésekért a keresk. törv. 152.§-a értelmében a felelősséget elvállalja.

Kelt Nagyvárad, 1904. november 27.

Leszámitoló és Jelzálogbank
 részvénytársaság.

Hirdetések felvételnek
 a legjutányosabb árban a lap
 kiadóhivatalában.

Magyar műbutorgyár

részvénytársaság.

Gyártelep: **DÉKESGASADÁN, Gyári-
 raktár: NAGYVÁRADON,
 — Fő-utca Guttman ház. —**

Saját készítésű elegáns asztalos
 és kárpitos

BUTOROK

modern stílusban, gazdag választékban,
 gyári árban.

Szolid, szabott árak!

„Nagyváradai Hitelbank“

részvénytársaság

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyújt,

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett **5%-os** kamatot összeg után fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítól váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

739

Az igazgatóság.

14731—1904 sz.

HIRDETMEYNY:

A közigazgatási bizottság 533 904 kb. számú határozatával a Simkovits Sámuel illetve jogutóda Kötting József nagyvárad lakos tulajdonát képező Külváros Aradi-ut 180 sz. háztelkén történt építkezés folytán elfoglalt közterület kisajátítási tervének megállapítása céljából az 1881 évi XLI. t. cz. 33 §-a rendelkezéséhez képest Varró Domokos elnökből dr. Hoványi Géza és Mihelyfi Adolf bizottsági tagokból és dr. Istvánffy István jegyzőből álló bizottságot küldött ki a bizottsági eljárás határidejét 1905 évi január hó 9-napjára tűzte ki.

Midőn erről az érdekelteket értesitem, egyidejűleg megjegyzem, hogy a kisajátítási tervrajz és összeírás az 1881 évi XLI. t. cz. 34 §-a értelmében a városház kiadó hivatalában f. évi december hó 30-ától 1905 évi január hó 4-ik napjáig terjedő 15 napi közszemlére kitétetnek . . .

Nagyvárad 1904 évi december hó 15-én

Rimler Károly,
 polgármester.

A közelgő

karácsonyi ünnepekre

ajánlja:

MOLNÁR LAJOS

Nagyvárad, SCHLAUCH-TÉR 18. sz. lakos

saját termései

nagyvárad- és ménesgyoroki-borait palackosan és hordóban.

Hordóborok:

Nagyvárad-uj-bor, fehér	11-je 18 forint
Ménesi vörös-bor, ó	> 50 frttól feljebb
Ménesi sanvignor fehér aszúbor	> 80 forint

Üvegezett borok:

Nagyvárad-uj fehér bor	1 lit. üveg	—32 kr.
„ ó „	1 „	—40 „
1900-as ürmös ó	1 „	—40 „
Ménesi Kadarka, vörös	0.7 lit. palack	—90 „
„ Cabernet	0.7 „	1—
„ Sanvignor	0.7 „	1-10 „
„	0.5 „	—75 „

Tíz üvegen felüli rendelést házhoz szállítok.
 Telefonszám: 406.

FŐ-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-kávéházzal szemben.

Kendkívüli ajánlat! Soha többé nem létező bevásárlási alkalom kínálkozik cégünknel, **Az eddigi ár féléért** ajánlunk két sorozat legfinomabb valódi francia és angol gyapjukelme különlegességét.

I. Sorozat:
 Tiszta gyapjukelme 120 centi-
 méter széles ————— 49 kr.
 ezelőtt 1 frt 20 kr.
 Nehéz tiszta gyapju angol divat-
 kelme ————— 78 „
 ezelőtt 1 „ 65 „

II. Sorozat:
 Angol kostüm kelme tiszta gyapju
 140 cm széles ————— 1 frt 75 kr.
 ezelőtt 2 „ 95 „
 Angol kostüm kelme legújabb és
 legjobb tönkretehetetlen minőségű
 ezelőtt 3 „ 50 „

Minden ruhához minden hozzávaló 29 kr.

Arak és minőség verseny nélkül.

főüzlet:
 Zöldfa kávéházzal
 szemben

Szabó Testvérek

fióküzlet:
 Zöldfa sörcsarnok
 mellett

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

FIÓK-ÜZLET: Zöldfa-utca, a Zöldfa-sörcsarnok mellett.

FINOM KISZOLGÁLTÁS.

SZOLID ÁRAK.

Fajalma.

Gróf Teleky erdélyi uradal-
mából.

Ponylik, renet, boskoppi szép és
erdélygyöngye nagy választék-
ban, 12 és 14 krajczárjával kapható

Klein Ödönnél

Kert-utca.

Kereskedők és vendéglősöknek árendemény.
Telefon: 582.

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

és fogso-
rok kau-
csukba
vagy aranyba foglalva — szápadlás nél-
kül is — rágáshoz tökéletesen alkalmas
Régi, nem jól illő fogsorok átdolgozását,
gyors és pontos javítását végezi.

SZÉKELY KÁROLY

975.

fogtechnikus,

Nagyvárad Szaniszló (Apoló)-utca.

Olcsó kölcsön

Tisztelettel értesitem a pénzköl-
csönt kérő t. feleket, hogy Mészáros
utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle
ház, szemben a Rimanóczy szálló-
dával)

**bankbizományi és hitelfor-
galmi irodát**

nyitottam. A pénzpiacz terén bank-
tisztviselői és 12 éven át volt takart
rékpénztári titkári állásomban nyert
bő tapasztalatok, valamint előkelő
bankok képviselete alapján:

1. lezártítottok váltókat;
2. folyó számlahitelt nyújtatok;
3. Jelzálog és hosszú törlesztéses köl-
csönöket (melyekben a tőke és kamat is
benn foglalítatik) 10—50 évre a lehető legro-
videbb idő alatt és legalacsonyabb kamat-
lább mellett minden előzetes díj és költség
nélkül folyósítottok;
4. régebbi tarozásokat olcsóbb kamatu
kölcsönökkel cserélek fel.

Mindenféle kölcsön ügyletben szí-
vesen állok rendelkezésére és min-
den díjazás nélkül szolgálak felvilá-
gosítással, utbaigazítással délelőtt
9—12-ig. d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám

930.

Czipész-üzlet áthelyezés.

Van szerencsé m a n. é. közönséggel
tudatni, hogy évek óta fennálló

czipész-műhelyemet

Teleky-utcáról **Olaszi, Színház utca,**
az ujonnan épült *Dr. Adorján Emil* házába
helyeztem át.

Elvállalok minden e szakba vágó min-
kák mérték utáni készítését, ugyszintén el-
fogadok **javításokat** a legolcsóbb árban

Vidéki megrendelések egy pár viselt czipő
beküldése mellett pontosan eszközölnetnek.

Becsés megrendelést és pártfogást kérve
maradok — **pontos és gyors kiszolgálásról**
előre is biztosítva kiváló tisztelettel

Darvassy Károly,

czipész-mester.

Ha ajándékot akar

olcsón vásárolni,

*keressük fel a mai olcsósá-
gáról elismert*

Telcsér Mátyás

divat áruházat Zöldfa u. hol

1 ruhára posztó most	1.08 frt.
1 ruhára szövet	1.12 "
1 ruhára angol kelme	1.92 "
Luisin selyem mtr	53 "
Sport kelme meleg	"
Törülközők már	5 krajczártól kezdve

még számos ajándéknak megfelelő cik-
kek mesés olcsó árban.

BERGER SÁNDOR

Parfumerie »SAVOLY« illatszertára

és piperecikkek raktára

669

Nagyvárad, Bémer-tér (Színház-sarok.)

Megkezdődött a

KARÁCSONYI VÁSÁR

miért is kérem a nagyérdemű közönséget szükségletét már most fedezni, míg a
teljes készlet tart.

FÁBRY TESTVÉREK NAGY ÁRUHÁZA

Nagyváradon, Fő-utca.

Üzlethelyiségünket február elején lebontják!!!

Tekintettel az alig két hónapi rövid időre, kénytelenek vagyunk **tulhalmozott áru**raktárunkat mélyen leszállított
árak mellett kiárusítani.

3000 pár férfi, női és gyermek bőr és
posztó czipők, férfi Halinák, fű csiz-
mák és Galocsnik.
2500 darab férfi és fű kalap és sapka.
1500 pár férfi, női és gyermek bőr, bélelt
és kötött keztyük.

Eladásra kerülnek:

2000 pár férfi, női és gyermek harisnyák,
Gamáslik.
2500 darab férfi fehér és színes finom ingek
500 tuczat ing-gallér.
3500 darab nyakkendő 10 kr. tól kezdve.

150 tuczat zsebkendő, Jäger, Merinó és
Trico alsó ingek, nadrágok, nők fér-
fiak és gyermekek részére s még
számtalan árucikkek.

Rőfös áru osztályunknál:

Finom francia flanellek, barchettek, vásznak,
schiffonok végenként és méterenként is.
Tekintettel, hogy áruunktól finom divatos és friss áruval van ellátva, ajánljuk a t. vevőközönségnek a kedvező alkalmat felhasználni
s szükségletét míg a készlet tart mielőbb fedezni. Teljes tisztelettel

Fá b r y T e s t v é r e k .

Rendkívüli nagyválaszték minden cikkből.

Nagy gyermek játék eladás a Korona- és Filler-bazárban!

Tisztelettel értesítjük a m. t. vevő közönséget, miszerint az idén **gyermek játékokat**, ajándék és disztárgyakat, ugyszintén **baba kocsit** és **automobilokat**, nemkülönben téli alsó ruhákat, kesztyű és harisnyákat **méreg** leszállított árban árusítunk.

Szövetkezeti tagok 5% engedményt kapnak minden bevásárolt összegből.

Teljes tisztelettel:

557

Friss és Társa

korona- és filler-bazára Nagyvárad,
Fő-utca. Telefon. 130. sz

Rendkívüli nagyválaszték minden cikkből.

Diószeghi István

órás és ékszerész

Nagyvárad, Kossuth-(Sas)-utcza

(Hajnal-palota.)

Elvállal: 929.

órákat, ékszereket

javitás végett.

Jutányos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Óra és ékszer raktár.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi szabó,

NAGYVÁRAD, Szent László-tér. a „Sas“ kávéház mellett

Van szerencsém az **uri közönség** figyelmébe ajánlani **férfi szabó-üzletemet**,

a hol a legfinomabb *hazai, angol és francia* szövetekből legújabb divat szerinti öltönyöket és felső kabátokat a **legolcsóbb árakért** készítem.

Tisztelettel:

606

SZ. KOCSIS JÁNOS, férfi szabó.

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyvárad-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep

Kertészeti-telep:

NAGYVÁRAD-VELENCZE, 194. SZÁM.

Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-czim:

Műkertészeti-telep Nagyvárad

Virág-csarnok:

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)

Telefon összeköttetés.

A n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja, ujonnan nagyobbított és tökéletesen a mai kor kívánalmainak megfelelőleg berendezett műkertészeti telepét és virágcsarnokát ahol menyasszonyi-, nyoszolyólányi-, örömanyai-, eljegyzési, bál-, bálányai-csokrok, bali legyezök, mell-, fej- és ruhacsokrok, uri gomblyuk és cotillion-csokrocskák, továbbá virágkosarak, lantok, bőségszaruk, jardinerek virágházacsokkák, tarгонczák, virágkocsik, ünnepi koszorúk, gyászkoszorúk fölirattal vagy anélkül, babér, ficuslevél és pálmalombokból, ugyszintén gyászjelképek, szívkeresztek, horgnykeresztek stb. egész frissen levágot

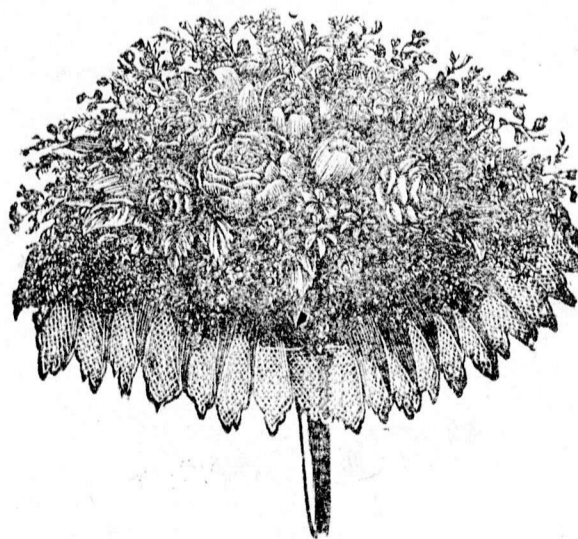
Élő virágokból:

Csokrok: menyasszonyi, koszorulányi, bál vagy bármily alkalmi szép berlini papirtartóval 1 frttól 3 frtig.

Csokrok: atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig.

Csokrok: a legfinomabb kivitelben finom selyem tartókban 8 frttól 12 frtig rózsá és Caméliákból a mi ezelőtt 15 egész 20 frtba került.

Csokrok: a legnagyobb mintá- uak, a legújabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem csipke és atlasz- tartókkal 18-25 frtig a mi ezelőtt 40-50 frtba került.

50.000. darab Karácsonyfa.

Lucz fenyő, ez ideig hallatlan olcsó árért, 1. méter magas tőből kivágva, szép lombos 100 drb 5 frt. 1 és fél méter, 100 drb 7 frt, 2. méter, sőt magasabb 10 frt, ugyan ily nagyságban gyökérrel kiszedve, tavaszi ültetésre, de már most megrendelve százanként 4. frttól feljebb. Kapható:

Farkas József műkertésznél
Nagyváradon.